

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייים

ע"פ 5561/14

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: אלדד גפן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי במרכז-לוד
מיום 14.7.2014 בת"פ 554-11-13 שניתן על ידי כבוד
הנשיא א' טל

תאריך הישיבה: כ"ב בשבט התשע"ו (1.2.2016)

בשם המערער: עו"ד אדי אבינועם

בשם המשיבה: עו"ד עילית מידן

בשם שרות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

הנשיאה מ' נאור:

לפנינו ערעור על חומרת העונש שגזר בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (הנשיא א' טל) על המערער.

1. המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של ניסיון שוד (סעיפים 402(א) ו-25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977), בארבע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממשית (סעיף 380 לחוק העונשין) ובעבירה של שינוי זהות רכב (סעיף 413ט לחוק העונשין).

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ניסה המערער לשדוד חנות תכשיטים בראשון לציון בעודו מצויד באקדח פלסטיק הנחזה כאקדח אמיתי. במהלך השוד, כיוון את האקדח לעבר בעלי החנות, המתלוננת וכן זוגה, ילדי שנת 1941 ו-1935 בהתאמה. המערער אף איים על המתלוננת באומרו "אם תתנגדי אני הורג אותך". לאחר שניסיון השוד נכשל, עקב התנגדותה של המתלוננת, ניסה המערער להימלט מהמקום בידיים ריקות. תחילה ניסה המערער להימלט על גבי אופנוע, ששאל ממקום עבודתו ואשר לוחיות הזיהוי שלו הוסרו מבעוד מועד, ובהמשך ניסה להימלט רגלית. אולם המערער נתפס על ידי שוטר ומספר עוברי אורח. במהלך ניסיון הבריחה של המערער, נפגעו השוטר ושלושה עוברי אורח.

3. בית המשפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם בין שנה לשלוש שנות מאסר בפועל, וגזר על המערער 12 חודשי מאסר בפועל. עוד הוטלו על המערער עונשי מאסר על תנאי, וכן פיצוי למתלוננת בסך של 3,000 ש"ח. ביום 25.8.2014, לבקשת המערער ובהסכמת המשיבה, הורתה חברתי השופטת א' חיות על עיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על המערער. הערעור שלפנינו מתמקד בעונש המאסר בפועל שהושת על המערער, ונסב ביסודו על התהליך השיקומי המוצלח שעבר המערער, אשר מצדיק לטענתו חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט קמא. לנוכח תהליך זה, שעל עיקריו אעמוד להלן, אף החלטנו לדחות את ההכרעה בערעור על מנת לאפשר למערער להשלים את ההליך הטיפולי בו החל (ראו: החלטות מיום 31.12.2014 ומיום 6.7.2015).

4. שירות המבחן הגיש לעיוננו שלוש תסקירים משלימים בנוגע להליך הטיפולי בהתמכרות להימורים, בו השתלב המערער במשך כשנתיים. התרשמותם של גורמי הטיפול היא כי המערער עבר שינוי חיובי משמעותי באורח חייו וכי במסגרת הטיפול הצליח להתמודד עם קשייו הרגשיים בצורה אדפטיבית ומקדמת, תוך שהכיר בפגיעה שגרם לנפגעי העבירה, וכן לקרובים לו ולעצמו. בנוסף, השתלב המערער למספר חודשים בקבוצה טיפולית ייעודית לתחום האלימות, אשר גם בה השקיע מאמצים על מנת לבסס שינוי בדפוסי התנהגותו.

5. לאור תהליך השיקום, שתואר כאמור כ"משמעותי", המליץ שירות המבחן להפחית את עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער ולהורות על ריצויו בעבודות שירות. גם המשיבה, לאחר עיון בתסקירים המשלימים ושמיעת הערותינו בדיון על-פה, הסכימה כי בנסיבות אלה ישנה הצדקה להפחתה מסוימת בעונש המאסר בפועל שהוטל על המערער (פרוטוקול הדיון מיום 1.2.2016, עמוד 4, שורות 12-13).

6. אכן, מן התסקירים שהוצגו בפנינו מצטיירת תמונה של מי ששיתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי ושחש חרטה כנה על מעשיו. מסקנתי היא אפוא כי תהליך השיקום שעבר המערער מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם שנקבע, בהתאם להוראת סעיף 40 לחוק העונשין (ראו והשוו: ע"פ 4944/15 שרעבי נ' מדינת ישראל פסקה 11 לפסק דינה של חברתי השופטת א' חיות (4.2.2016) (להלן: עניין שרעבי); ע"פ 5832/13 רובין נ' מדינת ישראל פסקה 7 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (8.4.2014)). יחד עם זאת, יש לתת משקל של ממש לחומרת מעשיו של המערער ולנזק – הפיזי והנפשי – שגרמה התנהגותו של המערער לבעלי החנות ולעוברי האורח, וכל זאת למען בצע כסף. אין במתן משקל לשיקולי השיקום, כמו גם לכלל השיקולים לקולת העונש, כדי לשלול את הצורך בהטלת עונש מאסר ממשי שיהלום את חומרת מעשיו של המערער (ראו: ע"פ 3381/16 אלקרינאוי נ' מדינת ישראל פסקה 13 לפסק דינו של השופט צ' זילברטל (10.7.2016)); אך השוו: ע"פ 779/15 פלוני נ' מדינת ישראל פסקאות 11-12 לפסק דינה של חברתי השופטת ד' ברק-ארז (12.4.2015), שם דובר בהליך שיקום שתואר "כיוצא דופן, לא פחות מכך").

7. בהתחשב במכלול השיקולים שלעיל, האיזון הראוי בין חומרת מעשיו של המערער לבין תהליך השיקום שעבר מצדיק לדעתי הפחתה מתונה בעונש המאסר בפועל שהושת עליו, כך שעונשו יעמוד על 9 חודשי מאסר בפועל (ראו והשוו: עניין שרעבי, בפסקה 12 לפסק דינה של חברתי השופטת א' חיות).

8. סוף דבר: אציע לחברתי כי עונש של המערער יועמד על 9 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו וכי יתר רכיבי גזר הדין יעמדו בעינם. המערער יתייבב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 4.12.2016 עד השעה 10:00 בבית סוהר הדרים, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ה נ ש י א ה

השופטת א' חיות:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

השופטת ד' ברק-ארז:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

הוחלט כאמור בפסק דינה של הנשיאה מ' נאור.

ניתן היום, ו' בחשון התשע"ז (7.11.2016).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ה נ ש י א ה